

ताराराणी विद्यापीठ
कमला कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)
परीक्षा - नोव्हेंबर २०२३
लोकशाही, निवडणूक व सुशासन
बी.ए. / बी.कॉम. - १ सत्र - १
VSC - 124 / 112

वार व दिनांक - सोमवार :- ०६/११/२०२३

वेळ - स. ०९ ते १०

एकूण गुण ५०

प्रश्नपत्रिका

वर्ग	विद्यार्थिनिची	पर्यवेक्षकाची	मिळालेले	परीक्षकांची
रोलनंबर	स्वाक्षरी	स्वाक्षरी	गुण	स्वाक्षरी

योग्य पर्याय निवडून समोरील चौकटी मध्ये लिहा.

१) आधुनिक काळात _____ या राष्ट्रात प्रत्यक्ष लोकशाहीच्या काही मार्गांचा स्वीकार करण्यात आला.

अ) भारत

ब) स्वित्झर्लंड

क) अमेरिका

ड) चीन

२) भारतात _____ शासनपद्धती स्वीकारली आहे.

अ) साम्यवाद

ब) धर्मनिरपेक्ष

क) हुकूमशाही

ड) लोकशाही

३) भारतात मताधिक्याचे वय _____ आहे.

अ) १८

ब) १९

क) २०

ड) २१

४) _____ मध्ये घटना दुरुस्ती करून मालमत्तेचा अधिकार रद्द करण्यात आला

अ) १९५५

ब) १९७८

क) १९४८

ड) १९६६

५) भारतीय राज्यघटनेत _____ व्या कलमात मूलभूत अधिकार नमूद केले आहेत

अ) ३१

ब) ३०

क) ३२

ड) २५

६) साक्षरतेच्या बाबतीत केरळ राज्याचा _____ क्रमांक आहे.

अ) प्रथम

ब) दुसरा

क) पाचवा

ड) चौथा

७) भारतीय संसदेने _____ साली अस्पृश्यता निवारणाचा कायदा पास केला.

अ) १९५७

ब) १९५५

क) १९७८

ड) १९४८

८) महाराष्ट्रात पंचायत राज्याची पद्धती स्वीकारण्यापूर्वी १९६० साली _____ यांच्या अध्यक्षतेखाली समिती स्थापन करण्यात आली.

अ) एस.एम.जोशी

ब) एन.जी.गोरे

क) अच्युतराव पटवर्धन

ड) वसंतराव नाईक

९) मंडल आयोगाच्या शिफारशीनुसार इतर मागासवर्गीयांना _____ आरक्षण दिलेले आहे.

अ) ५२%

ब) १०%

क) २२%

ड) २७%

१०) ग्रामपंचायतीचा कार्यकाल _____ वर्षांचा असतो.

अ) पाच

ब) तीन

क) सहा

ड) दोन

११) ग्रामपंचायतीच्या _____ ग्रामसेवक म्हणतात.

अ) उमेदवाराला

ब) उप सरपंचाना

क) प्रशासकाला

ड) सदस्याला

१२) प्रत्येक आर्थिक वर्षी ग्रामसभा किमान _____ घ्याव्या लागतात.

अ) एक

ब) दोन

क) चार

ड) सहा

१३) महाराष्ट्रात २०१७च्या मंत्रिमंडळ निर्णयानुसार सरपंचांची निवड प्रत्यक्ष _____ थेट पद्धतीने होऊ लागली.

अ) जनतेकडून

ब) प्रशासकाकडून

क) समितीकडून

ड)अध्यक्षाकडून

१४) जिल्हा परिषद _____ यांच्या अंतर्गत कामकाज चालवते.

अ) पंचायत समिती

ब) राज्य सरकार

क) महानगरपालिका

ड) स्थानिक सरकार

१५) भारतीय संघराज्यात्मक शासन _____ आहे.

अ) एकस्तरीय

ब) द्विस्तरीय

क) त्रिस्तरीय

ड) विकेंद्रित

१६) ग्रामसभा म्हणजे गावाची _____ होय.

अ) चावडी   ब) लोकसभा   क) न्यायसंथा   ड) यापैकी नाही

१७) भारतीय स्थानिक स्वराज्य संस्थांचा पाय _____ यांनी घातला.

अ) लॉर्ड रिपन   ब) नेल्सन मंडेला   क) डेस्मंड तुतू   ड) जॅकोब झुमा

१९) १९९३ साली पंतप्रधान _____ यांनी ७३ वे घटनादुरुस्ती विधेयक मांडले.

अ) व्ही. पी. सिंग   ब) पंडित जवाहरलाल नेहरू   क) मोरारजी देसाई   ड) पी.व्ही.नरसिंहराव

१८) सुशासनाच्या संकल्पनेत _____ हा महत्वाचा घटक आहे.

अ) विज्ञान   ब) नागरीक   क) कायदा   ड) अधिकार

२०) _____ रोजी संसदेने माहितीचा अधिकार हा कायदा मंजूर केला.

अ) १० ऑक्टोबर १९९०   ब) १२ ऑक्टोबर २००५   क) १२ ऑक्टोबर २००१   ड) ५ नोव्हेंबर २००५

२१) भारतीय राज्यघटनेत ८६ वी घटनादुरुस्ती होऊन _____ प्राथमिक शिक्षण हा त्यांचा मूलभूत अधिकार बनला आहे.

अ) बालकांसाठी   ब) महिलांसाठी   क) मागासवर्गीयांसाठी   ड) जनतेसाठी

२२) भारत हे _____ राष्ट्र आहे.

अ) धर्मनिरपेक्ष   ब) हुकूमशाही   क) साम्यवादी   ड) यापैकी एकही नाही

२३) _____ काळ्या लोकांवर अन्याय करणारे कायदे रद्द करून सामाजिक न्याय प्रस्थापित करण्याचे कार्य नेल्सन मंडेला यांनी केले.

अ) अमेरिकेतील   ब) दक्षिण अफ्रिकेतील   क) भारतातील   ड) इंग्लंडमधील

२४) महाराष्ट्रात _____ पंचायत समित्या आहेत.

अ) ३३५   ब) २५७   क) ३४३   ड) २८६

२५) _____ म्हणजे विज्ञान आणि तंत्रज्ञान यांच्या साहाय्याने राज्यप्रशासन चालविणे होय.

अ) प्रशासन   ब) सुशासन   क) ई - गव्हर्नन्स   ड) लोकशाही

ताराराणी विद्यापीठ
कमला कॉलेज, कोल्हापूर (स्वायत्त)
परीक्षा - नोव्हेंबर २०२३
लोकशाही, निवडणूक व सुशासन
बी.ए. / बी.कॉम. - १ सत्र - १
VSC - 124 / 112

वार व दिनांक - सोमवार :- ०६/११/२०२३

वेळ- स. ०९ ते १०

एकूण गुण ५०

उत्तरपत्रिका

No.	Answer
1.	ब
2.	ड
3.	अ
4.	ब
5.	क
6.	अ
7.	ब
8.	ड
9.	ड
10.	अ
11.	क
12.	ब
13.	अ
14.	ड
15.	क
16.	ब
17.	हं अ
18.	बं उ
19.	अं ब
20.	ब
21.	अ
22.	अ
23.	ब
24.	क
25.	क